

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 17 de març del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I En data 18 de juny del 2015 el Sr. J.B.S., nascut el 10 de x. de 19xx a Barcelona, (Espanya), de nacionalitat andorrana, titular del passaport número xxxxx, veí de Sant Julià de Lòria, amb domicili a la Ctra. de la Rabassa, Ed. S., I, B2, va presentar sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrada gratuïta, per poder defensar-se en la present causa.

II El Sr. J.B.S. ha evidenciat que resideix al Principat d'Andorra i que no té subscrit cap contracte d'assegurança de protecció jurídica o un sistema de protecció anàleg que es podria fer càrrec de les despeses corresponents a la defensa i assistència tècnica lletrades.

III De la documentació aportada en resulta que el Sr. J.B.S. no forma part d'una unitat familiar. Igualment ha evidenciat que els ingressos econòmics bruts anuals percebuts de manera directa o indirecta, per tots els conceptes, han estat de 35.336,34 €.

A més, s'ha pogut constatar a través dels corresponents registres del MI Govern que el Sr. J.B.S. no és titular d'accions o participacions en societats, ni de negocis, ni tampoc de qualsevol altre bé o dret així com ho ha manifestat pel que respecta als béns immobles. Però sí que s'ha constatat que és propietari d'una moto de la marca Piaggio, model Liberty 125, matrícula XXXXX i d'un remolc matrícula XXXXX, ambdós actualment embargats.

IV En data 25-9-2015, l'Hble. Batlle va dictar Aute, decidint denegar la petició formulada pel recurrent.

V Presentat recurs d'apel·lació, la recurrent va demanar la revocació de l'Aute i que s'estimi la seva petició d'insolvència.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- Per denegar-li el benefici de justícia gratuïta, l'Hble. Batlle va considerar que no quedava acreditat la insuficiència de recursos econòmics, perquè no ha acreditat que haguessin variat les circumstàncies personals que varen dur aquesta sala a la denegació per dues vegades en aquest any del benefici esmentat.

Segon.- La recurrent manifesta substancialment que: la seva situació econòmica es deficitària atès que té més despeses que ingressos i que el

que li resta per viure de la seva nòmina és absolutament insuficient per mantenir-se. També ha donat una explicació a la donació de la seva part de la finca de M. a la seva mare que després analitzarem.

Tercer.- Són d'aplicació al present cas: l'article 100 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1.993, reformat per la Llei 16/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, que desenvolupa succintament el procediment per declarar la situació econòmica desfavorable o d'insolvència i per atorgar el dret a la defensa i l'assistència lletrades gratuïtes que en dimana.

I tanmateix l'article 19.1 del Reglament regulador del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, aprovat per Decret de 17.12.2014 (BOPA 21.1.2015), disposa: *“Per tal de determinar la insuficiència d'ingressos de les persones físiques es calculen els ingressos econòmics bruts anyals que percebin directament o indirectament, per tots els conceptes i per unitat familiar, els quals no han de superar els llindars següents [...]” i concretament en la seva lletra c): “El salari mínim interprofessional anyal augmentat en un 50% per cada membre de la unitat familiar menor de catorze anys i en un 70% per cada membre de la unitat familiar major de catorze anys, si es tracta d'una persona integrada en una unitat familiar formada per un matrimoni o dos persones que mantenen una situació de fet equivalent amb altres familiars fins al segon grau de consanguinitat”.*

Quan la persona sol·licitant no arribi al límit mínim d'ingressos que li pertorquin, es considerarà que es troba en situació econòmica desfavorable o insolvència, sempre que no disposi d'un patrimoni suficient a aquest efecte (article 18 del mateix Reglament).

Segons l'article 20 del Reglament, per tal de valorar la insuficiència de patrimoni de les persones físiques o jurídiques, es té en compte la titularitat de tot tipus de béns mobles i immobles i de drets, tant a Andorra com a

l'estranger, fins i tot si aquests béns i drets no produeixen rendiments, llevat que constitueixin l'habitatge habitual de la persona sol·licitant. També se n'exceptuen els béns i els drets que no puguin ser venuts o bé donats en garantia sense provocar una pertorbació greu a la persona sol·licitant.

A aquest efecte, també es tenen en compte els signes externs que posin de manifest la capacitat econòmica real de la persona sol·licitant, i es denega el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes si aquests signes desmenteixen la declaració efectuada i evidencien que la persona sol·licitant disposa d'un patrimoni suficient o d'uns ingressos que superen els llindars establerts a l'article 19.

Finalment, l'article 21 del Reglament relatiu a l'atorgament excepcional disposa que, excepcionalment, es pot atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes a les persones que ho sol·liciten i tenen uns ingressos que superen els llindars establerts a l'article 19, si acrediten unes despeses o unes càrregues molt importants que així ho justifiquin, o quan les despeses previsibles del procés en el marc o en atenció al qual presenten la sol·licitud siguin molt elevades d'acord amb els ingressos dels quals disposen.

El mateix article precisa que, no obstant això, per tal d'atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes a l'empara de l'apartat anterior, els ingressos de les persones que ho sol·liciten no poden en cap cas superar tres vegades els llindars establerts a l'article 19, les quals han de complir d'altra banda el requisit de la insuficiència de patrimoni.

Quart.- Pertoca, doncs, als tribunals determinar si la persona sol·licitant es troba en una situació econòmica que no li permet pagar els honoraris d'un lletrat.

Cal tenir present també que, sense perjudici de la possibilitat pel Batlle d'ordenar la pràctica de proves d'ofici per aclarir la situació econòmica

del sol·licitant, correspon al que sol·licita el benefici de justícia gratuïta de justificar la realitat dels elements que declara en la seva sol·licitud i d'exposar la seva situació de manera exhaustiva.

Cinquè.- Aplicant aquestes consideracions al cas d'utes, el recurs ha de ser desestimat, ja que si bé és cert que els ingressos del Sr. J.B.S. (35.336,34€) venen compensats gairebé per les despeses, en especial, les retencions de 1600 € mensuals més 300 € que ha de passar com a pensió alimentària de la seva tercera filla, el cert és que aquesta Sala ja li ha denegat aquest mateix any per tres vegades (Autes de 12 de febrer, de 28 de maig i 26 de novembre) la justícia gratuïta perquè consta acreditat que sent propietari del 50 % d'una propietat taxada per execució en 137.932,28 €, la va cedir de manera gratuïta a la seva mare. I malgrat les explicacions confuses que dona ara tampoc tenim una certesa de l'esdevingut per donar la meitat de la seva propietat a la seva mare. Explica en el seu escrit de conclusions el sol·licitant –però no ho acredita de cap manera- que la meitat indivisa del seu pare de la dita finca de M. va passar als seus germans hereus i que aquests d'acord amb ell varen decidir la donació íntegra a la mare que es feia càrrec de pagar la hipoteca. Aquesta finca té una càrrega de 50.000 € aproximadament i no nega que va ser taxada a efectes fiscals en 137.932,28€. Es desconeix si aquesta finca dona algun rendiment econòmic o el podria donar si l'ocupa algú sense pagar cap renda.

Resulta evident que si els recursos destinats a la justícia gratuïta surten dels diners públics, els tribunals hem de ser curosos en els casos que hem de decidir aquella despesa pública i, per això, cal tenir la certesa de que efectivament es destinen a aquells que involuntàriament es troben en una situació desfavorable des del punt de vista econòmic. No poden tenir cap mena de dubte sobre aquella involuntarietat i en el present cas no tenim cap de certesa sobre aquella cessió gratuïta a la seva mare i de la situació de la finca, cosa que genera dubtes raonables sobre aquella involuntarietat. Ha pogut obtenir uns rendiments sobre una cessió onerosa d'aquella propietat o

ha pogut obtenir uns rendiments per la cessió d'ús, però ha optat per una cessió gratuïta a un ascendent directe.

Per aquestes raons tornem a denegar-li el benefici de justícia gratuïta per no defraudar els fons públics que han de ser administrats amb molta cura perquè són els de tots.

Finalment, per tot l'exposat, procedeix desestimar el recurs.

Sisè.- Tractant-se d'un cas de jurisdicció voluntària, no escau efectuar cap imposició de costes.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat pel Sr. J.B.S. contra l'Aute de data 25-9-2015 que CONFIRMEM íntegrament.

NO EFECTUAR cap imposició de costes.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-